

ඡල දුෂ්‍යනය පිළිබඳ කම්කරු පරීක්ෂණය පදනම් කරගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ සසඟ ප්‍රසිද්ධ රස්ක්වීමක් පවත්වයි

Sri Lankan SEP holds public meeting on workers inquiry into water pollution

රෝහන්ත ද සිල්වා විසිනි

2014 පෙබරවාරි 12

සිය මාජවාදී සමානතා පක්ෂය (සසඟ) හා සමාජ සමානතාවය සඳහා ජාත්‍යන්තර තරුනයේ හා ගිහුයේ සංවිධානය, වැළිවෙශිය ජල දුෂ්‍යනය පිළිබඳව සෞයා බැඳු ස්වාධීන කම්කරු පරීක්ෂණයේ වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීම සඳහා පෙබරවාරි 02දා ගම්පහදී සාර්ථක ප්‍රසිද්ධ රස්ක්වීමක් පවත්වන ලදී. රස්ක්වීමට පැමින සිටි අය අතර වැළිවෙශිය ප්‍රදේශ වාසීනු ද ගිහුයේ ද වූහ.

පසුගිය වසරේ විනිග්‍රෑස් බිජ්‍යා ප්‍රචික්වීස් සමාගම විසින් ප්‍රදේශයේ ජල සැපයම දුෂ්‍යනය කර ඇතැයි යන සැකය මත පරීක්ෂණය සඳහා සසඟ උද්සේෂණයක් දියත් කළේය. ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රික අගේස්ත්‍රී 01දා ජල දුෂ්‍යනයට එරෙහිව විරෝධතා දැක්වූ ගම්වාසීන්ට මිලිටරිය යොදාවා පහර දුන්නේය. එහිදී සිසුන් දෙදෙනෙක් හා තරුන කම්කරුවෙක් මරුමුවට පත් විය. දුසිම් ගනනක් තුවාල ලදහ.

ප්‍රදේශය තුළ සසඟ හා එහි තරුන හා ගිහු සංවිධානය විසින් තියුණු උද්සේෂණයක් ගෙන යමින් රස්ක්වීම ගොඩනගන ලදී. සසඟ ප්‍රකාශනය හා පරීක්ෂණයට අදාළ ලේස්සවෙන ලිපි දහස් ගනනක් බෙදාහරින ලද අතර එයට පුළුල් මහජන සහයෝගයක් පල විය.

ඡල දුෂ්‍යනය හා මිලිටරි ප්‍රභාරයට එරෙහි මහජන විරෝධය දියකර හැරීමේ ව්‍යායාමයක නිරතවූ රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රික, ප්‍රදේශවාසීන්ට තුළ ජලය සැපයීමට පොරොන්දු විය. එම පොරොන්දුව මාර්තු 29දා පැවැත්වෙන බස්නාහිර පලාත් සහා මැතිවරනයේදී ජනනයකින් ඇස්වලට වැළි ගැසීමක් පමනි.

එක් සුළු ව්‍යාපාරිකයෙක් උද්සේෂණයකින්ට මෙසේ පැවසිය. “ඡල සැපයුම ලබාගැනීම සඳහා වන පෝරුම කඩාසි ආන්ත්‍රික ගම්වාසීන් අතර බොදාහැරියා. පෝරුම බාරදෙන්ට ගිය අයට කියා ඇත්තේ ජල සම්බන්ධතාව ලබාගැනීමට මුදල් ගෙවන ලෙසයි. අනෙකුත් ඒවා වගේම මෙයත් මැතිවරනය අවසන්තු පසුව පැත්තකට දමන ජනන්ද පෝරුභාවකි.” සිය ගනුදෙනුකරුවන් අතර බොදා හැරීම පිනිස මහු සසඟ ලිපි රසක් ඉල්ලා ගත්තේය.

රස්ක්වීමේ මුළුස්න දැරුවේ, එලෙක්ෂන බස්නාහිර පලාත් සහා මැතිවරනයේදී කොලඹ දිස්ත්‍රික්කයට තරග

වදින පක්ෂයේ අපේක්ෂකයෙක් වන එම්. රාජපක්ෂ විසිනි. සසඟ දේශපාලන කම්මුව සාමාජිකා හා අපේක්ෂක ලැයිස්තුවේ නායිකා විලානි පිරිස් රස්ක්වීමේ ප්‍රධාන වාර්තාව ඉදිරිපත් කළාය.

කම්කරු පරීක්ෂණයේ අවශ්‍යතාව මතුකරමින් ඇය මෙසේ පැවසුවාය. “මිලිටරියේ මනුෂ්‍ය සාතන විලින් පසුව මාස හයක් ඉක්මගාස් ඇතත්, මහේස්ත්‍රාත් පරීක්ෂණයේ වාර්තාව තවමත් නිකත්කොට තැත. තමන්ට මිලිටරියේ කටයුතු පිළිබඳව පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට බලයක් තැති නිසා ඒ පිළිබඳව නීතිපතිගෙන් විමසා ඇතැයි ගිමිහන මහේස්ත්‍රාත්වරයා පැවසු බව වාර්තා විය. සිද්ධිය ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවන් හා හමුදා නිලධාරීන්ගේ සාක්ෂි තවමත් ලබාගත යුතුව තිබේ. ආන්ත්‍රික රට වගකිවයුත්තන් වසං කිරීමේ යෙදී සිටියි.

“ලොකු ව්‍යාපාරිකයේ තත්ත්වය ගැන විමසිල්ලෙන් පසුවෙති. ඩැන ජල දුෂ්‍යනය පිළිබඳ කිසිදු විකීමක් හාර ගැනීම බිජ්‍යා ප්‍රාචික්වීස් සමාගම ප්‍රතික්ෂේප කරයි.”

කිමිහල යලි විවෘත කළ යුතු බව සමාගම අවධාරනය කරන නමුත් ඒ සඳහා සමාගම යලි යලින් දැරු උත්සාහය ප්‍රදේශවාසීන්ගේ කොළඹවිෂ්ය විරෝධය හමුවේ ව්‍යරත්වී ඇතැයි ඇය පැවසුවාය.

ඡල දුෂ්‍යනයෙක් මතුව ඇති සෞඛ්‍ය ගැටලු ගැන සඳහන් කරමින් පිරිස් පැවසුවේ, රොගාතුරුවී සිටින ප්‍රදේශවාසීන් රසකට වෙවදා ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය බවයි. ගම්වාසීන්ට එරෙහිව විනිග්‍රෑස් සමාගම ආරක්ෂා කිරීමට දරන ආන්ත්‍රික උත්සාහය හෙලිදරව් කරමින් ඇය මෙසේ පැවසුවාය. “ආන්ත්‍රික අවශ්‍යව ඇත්තේ, දේශීය මෙන්ම විදේශීය ආයෝජකයින් වෙත, තමන් මුවන්ගේ අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඕනෑම දෙයක් කිරීමට සුදානම් ය යන පනිවිච්‍ය දීමටයි”.

මිලිටරිය වැළිවෙශියේදී කළ වෙබ්තැබීම්, පුදෙකලා සිදුවීම නොවන බව ඇය පැවසුවාය. “2011 වසරේදී ආන්ත්‍රික, කටුනායක නිදහස් වෙළඳ කළාපයේ වැඩ්වරුන් කම්කරුවන් මැවැලීම පිනිස පොලිස් කොමාන්ඩ් හටයින් යෙදවා අතර එක් අයෝජක් මරා දැමුනි. 2012දී ආන්ත්‍රික තෙල් මිල වැඩිකිරීමට විරෝධය පැ හැඳුවත දිවරයින්ට එල්ල කළ පොලිස්

කොම්බන්ධේ වෙඩි ප්‍රභාරයෙන් එක් අයක් මිය ගියේය. දෙමල ජනතාවට එරහිව 26 වසරක් තිස්සේ ගෙනයිය යුද්ධය අවධියේ ගක්තිමත් කරන ලද හිංසාකාරී පොලිස් මිලිටරි මෙවලම දැන් වැඩකරන ජනතාවට හා පිචිත ජනතාවට එරහිව එල්ල කර ඇති.” පොලිස් රාජ්‍යයක් සඳහා වන ආන්ත්‍රික්‍රීම් සැලසුම් ස්වාභාවික විරෝධතා මගින් පමනක් පරාජය කළ නොහැකි යයි ඇය අවධාරණය කළාය. 2011 පටන් රේඛ්‍රේත්‍රව තුළ පැනනැගී ඇති සිද්ධින් පෙන්නුම් කරන්නේ, කමිකරුවන්ට විප්ලවවාදී මාක්ස්වාදී පක්ෂයක නායකත්වයේ අවශ්‍යතාවයි. කමිකරු පන්ති නායකත්වයේ අරුධුදය විසඳීමට සටන් වැනින්නේ සසප පමනකි.

ඡල දූෂණයට විරැද්ධිව පෙනී සිටින බව පෙන්වීමට දරන විපක්ෂයේ දක්ෂිනාඩික එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ උත්සාහය ප්‍රෝච්චාවකි, පිරිස් පවසුවාය. “එජාපයේ ප්‍රාදේශීය නායකයෙක් වන ප්‍රමිත හෙවිඳාරවිනි නායකත්වය දෙන සියන් ඡලය සුරක්ෂා ව්‍යාපාරය, විනිගෙළාස් කමිකරුවන්ට එරහිව ගම්වාසීන් පෙළගැස්වීමට වැඩි කරයි. කමිහල වෙනත් ප්‍රදේශයකට ගෙනයා යුතු බවට මෙම ව්‍යාපාරය කරන ඉල්ලීම ප්‍රතිගාමිය. එය කමිකරුවන්ගේ රැකියා ප්‍රශ්නය යට ගසනවා පමනක් නොව, කමිහල යලි පිහිටුවන ප්‍රදේශයේ කමිකරුවන්ගේ හා තිවැසියන්ගේ සෞඛ්‍යට සිදුවන හානි ද නොතකා හරියි.”

වැලිවේරිය ප්‍රදේශවාසීන් අතර එජාපයේ ප්‍රතිගාමී මැදිහත්වීමට සහාය දෙමින් නව සමසමාජ හා එක්සත් සමාජවාදී පක්ෂය වැනි ව්‍යාජ වාම කන්ඩායම් ඉටුකළ දේශී ක්‍රියාකළාපය ද පිරිස් ගෙනහැර දැක්වූවාය. “නසසප හා එසප කමිකරු පන්තියේ කිසිදු ස්වාධීන බලමුලුගැන්වීමකට විරැද්ධ වන අතර දක්ෂිනාඩික ධන්ස්වර පක්ෂයක් වන එජාපය ප්‍රජාත්ත්වාදී අයිතින්හි ආරක්ෂකයෙක් ලෙස පිමින්ම මගින් ඔවුනු කමිකරුවන් දේශපාලනිකව එම පක්ෂයට ගැටුයිමට වැඩි කරති.” මෙම ව්‍යාජ වම්මුන් කමිකරු පන්තිය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා නිෂ්පාදන මාධ්‍ය වැඩකරන ජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රිය පාලනයක් යටතට ගෙන ඒම් අවශ්‍යතාවය ද ඇය අවධාරණය කළාය.

ඡලයේ ගුනාත්මක තත්වය සම්බන්ධයෙන් විනිගෙළාස් කමිහලෙන් ඇතිව තිබෙන බලපැම සසප දේශපාලන කමිටු සාමාජික පානිනි විශේෂිරවර්ධන විසින් පැහැදිලි කළේය. කමිහලෙන් ඡලය බැහැර කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ගැන පරික්ෂානයක් පැවැත්වූ ආන්ත්‍රීක්‍රීම් විශ්ලේෂකයා විසින් ගම්පහ මහේස්ත්‍රාත් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවක් ඔහු විමසුමට ලක් කළේය. සිමිත නමුත් වැදගත් කරුණු වාර්තාවෙන් හෙලිදරව කොට තිබුනි. කමිහලේ ජල කළමනාකරන ක්මය හරියාකාරව ක්‍රියාත්මක නොවන බවත් ඡලය බැහැර කිරීම නිසි

ප්‍රමිතියට නැති බවත් වාර්තාවෙන් හෙලිකර තිබුනි.

ඡල දූෂණය පිළිබඳ සත්‍යය ආන්ත්‍රීවේ ආයතන වලින් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි යයි ඔහු පැවසීය. කාරමික තාක්ෂණික ආයතනය විසින් සිදුකළ පරීක්ෂනයේ වාර්තාවට අන්ත්‍රී ඉරනම භාඥ නිදුසුනකි. “ගම්වාසීන් සංසුන් කිරීම පිනිස ජනාධිපති රාජපක්ෂ වැලිවේරිය ඡල දූෂණය ගැන පරීක්ෂන පැවැත්වීමට එම ආයතනයට නියම කර තිබුනි. එහෙත් කිසිදු වාර්තාවක් ප්‍රසිද්ධියට පත්කර නැත. ස්වාධීන කමිකරු පරීක්ෂනයේ අවශ්‍යතාව මේ මගින් සලකුනු කෙරේ.”

පසුව උනුසුම් සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීනි. මෙසේ පවසමින් එක් වයස්ගත ප්‍රදේශලයෙක් කළීකයින් සමග එකගත්වය පල කළේය. “අප කුඩා කාලයේ ප්‍රදේශයේ වතුර පාරවල්වල නොයෙකුත් වර්ගයේ මාලුන් සිටියා. පාසැල ඇරීමෙන් පසුව අපි යාලුවන් සමග විනෝදයට මාලු ඇල්ලීමේ යෙදුනා, එහෙත් දැන් එය අතිතයට අයන් දෙයක් පමනි. එයින් පෙන්වන්නේ ඡලය විස්ත්‍රාති ඇති බවයි.”

මිලිටරි ප්‍රභාරයෙන් මිය ගිය සිසුවෙකුගේ මිතුයෙක් වන තවත් තරුන සිසුවෙක්, තොරතුරු එකතු කිරීම පිනිස ආන්ත්‍රීව මල ගෙවල් වලට ඔත්තු ස්වාධීලධාරීන් පිටත්කර හැරිය ආකාරය විස්තර කළේය. “මුවුන්ගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමේදී එක් නිලධාරියෙක් තමා අල්ලපු ගමේ බවට බොරුවක් කිවේය. අගෝස්තු පලවනදා ප්‍රභාරය සඳහා ආරක්ෂක හමුදා යෙදුවූයේ කවුරුන් විසින් ද, වෙඩිතැබීමට නියෝග දුන්නේ කවුරුන් ද යන ප්‍රශ්න වලට තවමත් පැහැදිලි පිළිවුරු ලැබේ නැත. (ජනාධිපති හා ඔහුගේ ප්‍රවාල් සාමාජිකයින් ඇගවුම් කරමින්) ශ්‍රී ලංකාව පාලනය කරන්නේ නැදැයින් කන්ඩායමකි. මිනිමැරුම වලට ඔවුන් සියල්ලේම වගකිව යුතුයා.”

රස්වීමේදී, එක්සත් ජනපද සසප විසින් බෙවිරොයිට කළා ආයතනයට පහර දීම හා බෙවිරොයිට බංකොලොත් කිරීම පිළිබඳව පවත්වන කමිකරු පරීක්ෂනයට එකමතිකව සහාය පල කරන යෝජනාවක් සම්මත කරන ලදී. එහි මෙසේ සඳහන් විය. “බෙවිරොයිට බංකොලොත් කිරීම පිළිබඳ කමිකරු පරීක්ෂනය හා වැලිවේරිය ඡල දූෂණය පිළිබඳ ස්වාධීන කමිකරු පරීක්ෂනය මගින් දෙනපති සමාගම් හා පාලකයින්ගේ සාපරාධිත්වය ගැන කැපීපෙනෙන කරුණු හෙලිරවිකර තිබේ. මෙම නිරදය ධන්ස්වර ක්මයට එරහිව ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තිය බලමුලු ගැන්වීමේදී එවා තීරනාත්මක ක්‍රියාකළාපයක් ඉටුකරනු ඇති.”